

اصول حسابداری (۱)

مؤلفان:

دکتر حسن همتی - هدی همتی

سرشناسه : همتی، حسن ۱۳۲۱-
 عنوان و نام پدید آور : اصول حسابداری (۱) / تألیف: دکتر حسن همتی، هدی همتی
 مشخصات نشر : تهران: ترمه، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۴۷۲ ص - جدول
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۱۶۰-۰
 شابک دوره : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۱۶۱-۷
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : حسابداری شرکتهای سهامی
 موضوع : حسابداری حقوق و دستمزد
 شناسه افزوده : همتی، هدی، ۱۳۶۱ - مؤلف
 رده بندی کنگره : ۸ هـ. ۴۵۷ / ش ۵۶۸۶ HF
 رده بندی دیویی : ۶۵۷/۹۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۹-۲۷۸۶۸۰۰م

انتشارات ترمه

- ♦ نام کتاب: اصول حسابداری (۱)
 ♦ مؤلفان: دکتر حسن همتی - هدی همتی
 ♦ حروفچینی و صفحه آرائی: زهرا قیطاسی - اعظم قیطاسی
 ♦ طراح جلد : روجا غمگسار
 ♦ نوبت چاپ : چاپ اول ۱۳۸۹
 ♦ ناشر : انتشارات ترمه
 ♦ تیراژ : ۲۲۰۰ نسخه
 ♦ چاپ و صحافی : رسام - چاوش
 ♦ قیمت : ۷۰۰۰ ریال
 ♦ شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۱۶۰-۰
 ♦ شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۱۶۱-۷

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین، پلاک ۲۹۰

تلفن: ۶۶۹۶۳۳۰۱ - تلفکس: ۶۶۴۱۷۳۴۶

دفتر فروش انتشارات ترمه: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- خ وحید نظری، پلاک ۱۲۶

تلفن: ۶۶۴۰۱۷۸۳ - تلفکس: ۶۶۴۸۱۵۱۴

Info @ termehpub.ir

www.termehpub.ir

کلیه حقوق برای انتشارات ترمه محفوظ است

نسخه برای نادان ماندن تا ابد آنست که
شخص به معلوماتی که دارد قناعت کند.
«هوبارت»

پیشگفتار

پس از سالها تلاش در امر آموزش در سطوح مختلف دانشگاهی (دولتی و غیردولتی)، تحقیق و تألیف متعدد کتب تخصصی دانشگاهی در سطح میانی و پیشرفته در ادامه تألیف کتاب در سطح اصول حسابداری بر مبنای قانون تجارت، قانون کار و استانداردهای حسابداری ایران مد نظر قرار گرفت. این اثر، بخشی از مجموعه حسابداری می باشد که براساس جدیدترین رویه های حسابداری در دنیا مطابق با سرفصل انقلاب فرهنگی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای رشته های حسابداری، مدیریت و اقتصاد تهیه شده است. امید است با بکارگیری اطلاعات این منبع گامی مؤثر در جهت ارتقای سطح دانش حسابداری در مراکز علمی و اجرایی کشور برداشته شود. در تدوین مطالب فوق ضمن استفاده از آخرین منابع و مآخذ علمی منتشره، کوشش شده که مطالب هر یک از فصول گام به گام تشریح و مبانی نظری مربوط به آن به زبان ساده بیان گردد. در ابتدای هر فصل اهداف یادگیری ارائه شده تا خواننده در شروع کار از محتوای کل فصل اطلاع حاصل نماید و از نظر کاربردی تئوری های مختلف با مثال های متعدد جهت یادگیری بهتر ارائه گردیده، و در پایان هر فصل جهت افزایش کارایی بیشتر استفاده کنندگان به اندازه کافی تمرین و مسائل پیش بینی شده است.

با توجه به وسعت و گستردگی مطالب، این کتاب از هشت فصل تشکیل شده است، در فصل اول: آشنایی با کلیات و مفاهیم اساسی حسابداری، فصل دوم: درباره تهیه صورتهای مالی، فصل سوم: درباره تجزیه و تحلیل معاملات و رویدادهای مالی، فصل چهارم: درباره مراحل چرخه حسابداری و نحوه ثبت رویدادها در دفاتر مالی، فصل پنجم: درباره حسابداری خرید و فروش کالا، فصل ششم: درباره نحوه محاسبه استهلاک دارایی های ثابت و دارایی های نامشهود، فصل هفتم: درباره حسابداری خرید و فروش کالا در دو سیستم ثبت دائمی و ادواری موجودیها، فصل هشتم: درباره روش ارزشیابی

موجودی‌ها با استفاده از سیستم ثبت دائمی و ادواری، تجزیه و تحلیل صورتهای مالی مورد بررسی قرار گرفته است.

مخاطبان اصلی کتاب آن دسته از دانشجویان و استفاده کنندگانی است که در دوره کاردانی، کارشناسی رشته‌های حسابداری، مدیریت صنعتی، بازرگانی و سایر رشته‌های مرتبط و علاوه بر این سایر استفاده کنندگان که مایلند در سطح اصول اطلاعات لازم را کسب نمایند، تهیه شده است. در پایان اسامی اشخاص حقیقی و حقوقی که در این کتاب آمده فقط جنبه مثال دارد، در صورتی که تشابه اسمی مشاهده شود موضوع صرفاً تصادفی است.

در خاتمه از کلیه عزیزانی که در تهیه و چاپ این کتاب یاری نمودند، از جمله مدیریت محترم انتشارات ترمه، همچنین خانم‌ها زهرا قیطاسی و اعظم قیطاسی که زحمت حروفچینی و صفحه‌آرایی کتاب و خانم روجا غمگسار که طراحی جلد کتاب را بر عهده داشته‌اند، صمیمانه تشکر می‌نمایم. جهت برقراری ارتباط مؤثر و انتقال نظرات مفید می‌توانید از طریق پست الکترونیک به آدرس hemmati_h433@yahoo.com یا از طریق وب سایت انتشارات ترمه به نشانی www.termehpup.com با اینجانب تماس حاصل فرمائید.

حسن همتی و هدی همتی

تهران- بهار ۱۳۸۹

فصل اول: آشنایی با کلیات و مفاهیم اساسی حسابداری

۲	 سابقه تاریخی حسابداری در جهان
۸	 سده نیمه دوم قرن هفدهم
۱۵	 موضوع حسابداری
۱۶	 تعریف حسابداری
۱۷	 حسابداری و دفترداری
۱۹	 استفاده کنندگان اطلاعات مالی
۲۳	 قلمرو حسابداری
۲۵	 وظایف سیستم اطلاعاتی حسابداری
۲۷	 اصول پذیرفته شده حسابداری
۳۰	 فرض تفکیک شخصیت اقتصادی
۳۱	 فرض تداوم فعالیت
۳۱	 فرض دوره مالی
۳۲	 فرض واحد اندازه گیری
۳۳	 اصل بهای تمام شده
۳۳	 انواع واحدهای اقتصادی
۳۵	 طبقه بندی مؤسسات (واحدهای انتفاعی) براساس نوع فعالیت
۳۶	 طبقه بندی سازمانهای انتفاعی از نظر نحوه تشکیل
۳۷	 پرسش و تمرین

فصل دوم: صورتهای مالی، اصول و مفاهیم اساسی

۴۲	 رویدادهای مالی و معادله حسابداری
۴۳	 تعریف عناصر تشکیل دهنده معادله حسابداری
۴۷	 تجزیه و تحلیل آثار معاملات و رویدادهای مالی بر معادله حسابداری
۵۴	 گزارشهای مالی
۶۴	 انواع درآمدها جهت انعکاس در صورت سود و زیان
۶۵	 انواع هزینه ها جهت انعکاس در صورت سود و زیان
۶۶	 اصل تطابق (مقایله هزینه با درآمد)
۶۷	 اصل مقایله هزینه ها با درآمد (اصل تطابق)
۶۷	 اصل تحقق درآمد
۶۸	 صورت حساب سرمایه
۶۹	 صورت جریان وجوه نقد
۷۱	 پرسش، تمرین و مسایل

فصل سوم: تجزیه و تحلیل معاملات و رویدادهای مالی

فرایند ثبت فعالیتها و رویدادهای مالی	۸۸
قواعد بدهکار و بستانکار کردن حسابها	۹۱
درآمدها و هزینه‌ها	۹۴
پرسش، تمرین و مسایل	۱۰۳

فصل چهارم: دفاتر مالی

چرخه حسابداری	۱۱۱
سند حسابداری	۱۱۵
دفاتر قانونی	۱۱۸
انتقال معاملات مالی از دفتر روزنامه به دفتر کل	۱۳۳
تراز آزمایشی	۱۳۷
محدودیت تراز آزمایشی	۱۴۳
دفتر معین	۱۴۶
شماره گذاری حسابها	۱۵۷
اصلاح اشتباه ناشی از عملیات دفترداری	۱۶۰
پرسش، تمرین و مسایل	۱۶۳

فصل پنجم: تکمیل چرخه حسابداری

کلیات	۱۸۲
اصل تحقق درآمد	۱۸۴
اصل تطابق هزینه با درآمد	۱۸۴
مبانی ثبت‌های اصلاحی	۱۸۶
درآمدهای ثبت نشده	۱۹۷
تهیه صورت مالی	۲۰۵
بستن حسابهای موقت	۲۰۹
تهیه تراز آزمایشی اختتامی	۲۱۴
تکمیل چرخه حسابداری با استفاده از کاربری	۲۱۹
بستن حسابهای دائمی	۲۳۱
پرسش، تمرین و مسایل	۲۳۲

فصل ششم: استهلاک دارایی‌های ثابت و نامشهود

کلیات	۲۵۴
برآورد و تعیین استهلاک داراییهای ثابت	۲۵۴
روشهای برآورد استهلاک	۲۵۷
استهلاک به روش خط مستقیم	۲۵۸
استهلاک به روش نزولی	۲۶۱
استهلاک بر مبنای واحد آحاد (تولید یا کارکرد)	۲۶۵

۲۶۸.....	برکناری داراییهای ثابت مشهود.....
۲۶۹.....	دارایی نامشهود.....
۲۷۳.....	پرسش، تمرین و مسایل.....

فصل هفتم: حسابداری خرید و فروش کالا

۲۷۸.....	کلیات.....
۲۸۲.....	چرخه عملیاتی در مؤسسات بازرگانی.....
۲۸۵.....	سیستم ثبت ادواری موجودی کالا.....
۲۸۶.....	سیستم ثبت دائمی موجودی کالا.....
۲۹۷.....	حسابداری فروش کالا.....
۳۰۸.....	اصلاح و تعدیل حسابهای دفتر کل.....
۳۰۹.....	هزینه مطالبات مشکوک الوصول.....
۳۱۹.....	تهیه صورتهای مالی.....
۳۲۸.....	بستن حسابهای موقت در مؤسسات بازرگانی.....
۳۳۲.....	سیستم ثبت ادواری موجودی کالا.....
۳۴۰.....	اصلاح و بستن حسابهای موقت.....
۳۴۸.....	اصلاح حسابها و بستن حسابهای موقت در سیستم ثبت ادواری موجودیها.....
۳۵۳.....	تهیه صورت سود و زیان در سیستم ادواری موجودیها.....
۳۵۷.....	تکمیل چرخه حسابداری در مؤسسات بازرگانی با استفاده از کاربرگ.....
۳۶۷.....	پرسش، تمرین و مسایل.....

فصل هشتم: ارزشیابی موجودیها و تجزیه و تحلیل صورتهای مالی

۳۹۲.....	کلیات.....
۳۹۲.....	روشهای تعیین بهای تمام شده موجودیها.....
۳۹۳.....	روشهای ارزشیابی موجودیها.....
۳۹۴.....	شناسایی ویژه.....
۳۹۷.....	اولین صادره از اولین وارده (FIFO).....
۳۹۸.....	اولین صادره از آخرین وارده (LIFO).....
۳۹۹.....	روش میانگین.....
۴۰۱.....	تجزیه و تحلیل آثار روش ارزشیابی موجودیها بر صورتهای مالی.....
۴۰۴.....	آثار اشتباه در اندازهگیری موجودی کالا.....
۴۰۴.....	صورت سود و زیان.....
۴۰۶.....	اندازهگیری بهای موجودیها در سیستم ادواری.....
۴۰۸.....	روش اولین صادره از اولین وارده.....
۴۰۹.....	روش اولین صادره از آخرین وارده.....
۴۱۰.....	روش میانگین.....
۴۱۲.....	اندازهگیری موجودی کالا طبق قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش.....
۴۱۹.....	برآورد موجودیها.....

۴۱۹.....	برآورد موجودی با استفاده از روش سود ناخالص.....
۴۲۰.....	برآورد ارزش موجودیها با استفاده از روش خرده فروشی.....
۴۲۲.....	اطلاعات حسابداری برای تصمیمگیری.....
۴۲۳.....	نسبت جاری.....
۴۲۳.....	نسبت آنی یا سریع.....
۴۲۵.....	نسبتهای سودآوری.....
۴۲۶.....	نسبت سود خالص.....
۴۲۷.....	گردش موجودی کالا.....
۴۲۹.....	دوره وصول مطالبات.....
۴۴۰.....	پروژه مالی (کار عملی حسابداری).....
۴۴۵.....	واژهنامه.....
۴۵۹.....	فهرست موضوعی.....
۴۶۳.....	منابع و مأخذ.....